

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201365
Dátum vydania rozhodnutia: 02.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201365.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobkyne: V., proti žalovanému: Slovenská advokátska komora, so sídlom Kolárska 4, Bratislava, právne zastúpeného: JUDr. Evou Bušovou, advokátkou, AK Tobručká č. 6, Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 38/5/2016 zo dňa 6. mája 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/158/2016-35 zo dňa 21. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/158/2016-35 zo dňa 21. júna 2017 z a m i e t a.

Kasačnej sťažovateľke nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania uznesenia žalovaného č. 38/5/2016 zo dňa 06.05.2016, ktorým ju predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory podľa § 71 ods. 2 písm. b/ a § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii (ďalej len „zákon o advokácii“), nezapísalo do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou. O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal.

1.2 Dôvodom nezapísania žalobkyne do zoznamu advokátov bolo nepreukázanie splnenia podmienky povinnej päťročnej praxe advokátskeho koncipienta v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, alebo praxe právneho čakatel'a komerčného právnik'a (§ 77 ods. 4 zákona o advokácii). Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že konanie žalovaného a rozhodnutie o nezapísaní žalobkyne do zoznamu advokátov považoval za súladné so zákonom o advokácii. Námietku žalobkyne, že žalovaný s poukazom na prijatú právnu úpravu svojím rozhodnutím zaviedol nepravú retroaktivitu a zasiahol tak do práv garantovaných čl. 19 ods. 2 Ústavy SR a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd považoval krajský súd za neopodstatnenú, pretože podľa § 77 ods. 1 zákona o advokácii, iba komerčný právnik, ktorý bol zapísaný do zoznamu komerčných právnikov, sa stal advokátom podľa tohto zákona. Krajský súd uviedol, že aj keď žalobkyňa splnila podmienky na zápis do zoznamu komerčných právnikov, nikdy v ňom nebola zapísaná. Uvedené neznamená, že bez ďalšieho splnila všetky obligatorne podmienky aj na zápis do zoznamu advokátov, preto sa nemožno zápisu z jej strany domáhať ako legálne nadobudnutého práva.

1.3 Krajský súd sa pri posúdení veci zaoberal právnou otázkou, či prax vykonaná podľa zákona o komerčných právnikoch a ktorá bola podmienkou na zápis komerčného právnika do zoznamu vedeného komorou komerčných právnikov je aj praxou, ktorú možno uznať ako prax podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii. S poukazom na ust. § 3 ods. 1 zákona o advokácii krajský súd uviedol, že jedným zo zákonných predpokladov zápisu do zoznamu advokátov je získanie najmenej päťročnej praxe ako advokátsky koncipient s minimálnymi obsahovými nárokmi podľa § 62a s tým, že priebeh praxe sa preukazuje jej výkazom. Advokátsky koncipient tak vykonáva pod vedením a dohľadom advokáta právnu prax v oblasti zastupovania mandantov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi. Predovšetkým sa pripravuje a vykonáva aj obhajobu klienta v predprípravnom a v prípravnom trestnom konaní podľa osobitných právnych noriem.

1.4 Krajský súd na základe listinných dôkazov skonštatoval, že žalobkyňa nevykonávala právnu prax, ktorá by bola praxou advokátskeho koncipienta, ani praxou sudcu, justičného čakatľa, prokurátora, právneho čakatľa prokuratúry, ani notársku prax podľa § 6 ods. 2, veta prvá zákona o advokácii. Prax podnikového právnika, spolu s praxou vedúcej právneho oddelenia ústredného orgánu štátnej správy bolo možné započítať v rozsahu najviac 6 mesiacov podľa Uznesenia predsedníctva SAK č. 25/10/2011 z 10.11.2011, o podmienkach započítania inej právnej praxe do praxe advokátskeho koncipienta, a to iba na základe doručenej žiadosti, najneskôr do 31.12.2012. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 335/2012 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon o advokácii už nebolo možné, s výnimkou taxatívne vymenovanej právnej praxe v § 6 ods. 2 zákona započítať do praxe advokátskeho koncipienta inú právnu prax.

1.5 Krajský súd uviedol, že osvedčením č. j. 325/1992, vydaným Komorou komerčných právnikov dňa 30.10.1992, žalobkyňa preukázala vykonanie odbornej skúšky komerčného právnika, ktorá sa považuje za advokátsku skúšku podľa § 77 ods. 3 zákona o advokácii. S poukazom na § 77 ods. 4 zákona o advokácii, podľa ktorého prax právneho čakatľa komerčného právnika sa považuje za právnu prax advokátskeho koncipienta podľa zákona o advokácii, krajský súd dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že vykonávala prax právneho čakatľa komerčného právnika, ktorá by sa jej mohla započítať ako prax advokátskeho koncipienta.

1.6 Krajský súd poukázal na skutočnosť, že zákon o advokácii osobitne upravuje podmienky uznávania odbornej skúšky a právnej praxe. Komora uznáva odbornú justičnú skúšku, notársku skúšku alebo prokurátorskú skúšku vykonanú na území Slovenskej republiky za advokátsku skúšku. Komora môže za advokátsku skúšku uznať aj inú právnu skúšku vykonanú na území Slovenskej republiky. Advokátska skúška zložená podľa doterajších predpisov a odborná skúška komerčného právnika zložená podľa doterajších predpisov sa považuje za advokátsku skúšku podľa zákona o advokácii (§ 6 ods. 1 a § 77 ods. 3 zákona).

1.7 Podľa názoru krajského súdu uznanie inej odbornej skúšky za advokátsku skúšku však automaticky nezakladá právny nárok na uznanie inej právnej praxe, ktorá tejto skúške predchádzala za prax advokátskeho koncipienta. Krajský súd mal za to, že ide o dve samostatné obligatorne podmienky na zápis do zoznamu advokátov, pričom splnenie jednej podmienky, v danom prípade odbornej skúšky komerčného právnika a jej uznanie zákonom o advokácii nespôsobuje automatické splnenie podmienky, ktorou je v čase vydania napadnutého rozhodnutia vyžadovaná najmenej päťročná prax žiadateľa ako advokátskeho koncipienta.

1.8 Krajský súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/38/2013 zo dňa 20.03.2014, v

ktorom najvyšší súd v obdobnej veci konštatoval, že „pokiaľ § 77 ods. 4 zákona o advokácii výslovne považuje za prax advokátskeho koncipienta len prax právneho čakaťa komerčného právnika, je potrebné uviesť, že žalobkyňa sa nedomáhala ústavne konformného výkladu tohto ustanovenia, ale dotvárania práva nad rámec jazykového znenia textu zákona a jeho účelu, keďže zákonodarca ponechal v kompetencii žalovanej, či bude uznávať aj právnickú prax podľa § 5 písm. c/ zrušeného zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch. Vychádzajúc z princípu trojdelenia moci, súdom v zásade neprináleží dotvárať text právneho predpisu v záujme odstraňovania tvrdosti zákona v konkrétnych prípadoch, čo nepochybne môže byť zo strany žalobkyne vnímané ako individuálna nespravodlivosť.“

1.9 K námietke žalobkyne, že postupom žalovaného bola ukrátená na práve vykonávať právnickú profesiu advokáta, čím došlo k porušeniu jej práva na výkon povolania a podnikania garantovaného Ústavou SR, krajský súd uviedol, že žalobkyňa nesplnením jednej z obligatórnych hmotno-právnych podmienok na zápis do zoznamu advokátov, nemohla byť zapísaná do tohto zoznamu. Požiadavky stanovené v § 3 ods. 1 zákona o advokácii predstavujú samostatné obligatórne podmienky, pričom až ich kumulatívne splnenie žiadateľom o zápis do zoznamu advokátov vedeného komorou, zaväzuje komoru žiadosti vyhovieť.

2.

2.1 Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (kasačná sťažovateľka) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, v ktorej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. 38/5/2016 zo dňa 06.05.2016.

2.2 Žalobkyňa namietala právny záver žalovaného a krajského súdu, že pred nadobudnutím účinnosti zákona o advokácii sa mohla zapísať do komory komerčných právnikov, ale toto oprávnenie nevyužila. Mala za to, že požiadanie, resp. nepožiadanie zápisu do komory komerčných právnikov komerčných právnikov nemá na posúdenie prípadu žiadny vplyv a nepožiadanim o zápis jej nemôže byť odňaté nadobudnuté právo.

2.3 Žalobkyňa uviedla, že žalovaný sa nevyjadril k námietke uvádzanej v žalobe, ako aj na pojednávaní, aby preukázal, v ktorých prípadoch povolil vykonanie advokátskej skúšky bez preukázania odbornej praxe, a s touto námietkou sa nevysporiadal ani súd. Argumentácia o nesplnení praxe advokátskej praxe a praxe právneho čakaťa komerčného právnika podľa žalobkyne postráda akýkoľvek logický výklad a je zásahom do jej ústavných práv. Mala za to, že na preukázanie odbornej praxe ako jednej z obligatórnych podmienok vyžadovaných zákonom by žalovaný mohol trvať len v prípade, ak by koncipient aj pred vykonaním povinnej praxe mohol absolvovať odbornú skúšku a žalovaný by mohol mať pochybnosti o splnení podmienok na zápis do zoznamu advokátov i v prípade, ak by sa preukázalo, že roky nevykonávala právnickú prax. Žalovaný i súd poukázali na to, že splnenie jednej zákon stanovenej obligatórnej podmienky (vykonanie skúšky) nespôsobuje automatické splnenie ďalšej podmienky a to najmenej päťročnej praxe, pričom opomínajú skutočnosť, že žalovaný bez právnej praxe ešte nikoho nepripustil a ani nemohol pripustiť k advokátskej skúške.

2.4 Žalobkyňa mala za to, že postupom žalovaného a rozhodnutím súdu sa jej odníma právo, ktoré legálne nadobudla v súlade s platným právnym stavom, t.j. právo, ktoré jej bolo garantované zákonom sa odníma s tým, že to už neplatí. Žalovaný s poukazom na prijatú novú právnu úpravu rozhodnutím zavádza pravú retroaktivitu zasahuje do práv garantovaných čl. 19 ods. 2 Ústavy SR a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušuje aj čl. 35 ods. 1 ústavy, ktorý garantuje právo na slobodnú voľbu povolania, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať zárobkovú činnosť. V závere žalobkyňa poukázala na právny názor ústavného súdu vyslovený vo veci sp. zn. PL ÚS 38/99, týkajúci sa retroaktivity právnych noriem.

3.

3.1 Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne písomne nevyjadril.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ust. § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 25.07.2016 domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 38/5/2016 zo dňa 06.05.2016.

4.3 Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

4.4 Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

4.5 Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

4.6 Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

4.7 Podľa § 453 ods. 1 SSP kasačný súd je viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti; to neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý kasačnou sťažnosťou nebol dotknutý.

4.8 Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.9 Predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci bolo uznesenie žalovaného č. 38/5/2016 zo dňa 06.05.2016, ktorým Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory podľa § 71 ods. 2 písm. b/ a § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, nezapísalo žalobkyňu do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou.

4.10 Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu je rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/158/2016-35 zo dňa 21.06.2017, ktorým súd zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Kasačný súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil skutkový stav tak, ako bol podrobne opísaný v rozsudku krajského súdu a preto naň v celom rozsahu odkazuje.

4.11 Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu bolo

posúdenie, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, ako aj či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia.

4.12 Podľa § 4 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch komerčným právnikom je ten, kto je zapísaný do zoznamu komerčných právnikov (ďalej len "zoznam") vedeného Komorou komerčných právnikov Slovenskej republiky (ďalej len "komora") zriadenou podľa § 35 ods. 1 <..

4.13 Podľa § 5 zákona o komerčných právnikoch komora zapíše do dvoch mesiacov odo dňa doručenia písomnej žiadosti do zoznamu toho, kto

a/ je plne spôsobilý na právne úkony,

b/ získal vysokoškolské vzdelanie na právnickej fakulte v Slovenskej republike alebo má uznané právnické vzdelanie získané na vysokej škole v zahraničí,

c/ vykonával počas aspoň piatich rokov právnickú prax alebo aspoň počas troch rokov právnickú prax ako právny čakaťel u komerčného právnika (ďalej len "právny čakaťel"),

d/ zložil odbornú skúšku (§ 8 <.),

e/ je bezúhonný,

f/ po splnení podmienok uvedených v písmenách a/ až e/ zložil do rúk predsedu komory tento sľub: „Sľubujem na svoje svedomie a občiansku česť, že budem zachovávať Ústavu a ostatné zákony, ako aj iné všeobecne záväzné právne predpisy, svedomite plniť povinnosti komerčného právnika, vystupovať dôstojne, konať česťne a dodržiavať povinnosť mlčanlivosti o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozviem v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci“.

4.14 Podľa § 6 zákona o komerčných právnikoch komora nezapíše do zoznamu toho,

a/ komu bolo právoplatne uložené disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu na čas určený v rozhodnutí o uložení disciplinárneho opatrenia,

b/ kto je v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu s výnimkou pedagogickej, publicistickej, literárnej, vedeckej a umelej činnosti.

4.15 Podľa § 8 ods. 1 zákona o komerčných právnikoch, odbornú spôsobilosť na výkon činnosti komerčného právnika a na zápis do zoznamu uchádzač osvedčuje odbornou skúškou.

4.16 Podľa § 10 ods. 1 zákona o komerčných právnikoch, komora umožní vykonať odbornú skúšku každému, kto sa uchádza o zápis do zoznamu a kto spĺňa podmienky ustanovené v § 5 písm. a/ až c <./ a písm. e

4.17 Podľa § 1 ods. 3 zákona o advokácii, právne služby na území Slovenskej republiky poskytujú advokáti, ako aj ďalšie fyzické osoby a právnické osoby uvedené v ustanoveniach § 30 písm. b/, <./, <., <. a písm. i<. za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom. Advokáti poskytujú iné služby v súlade s osobitnými predpismi.

4.18 Podľa § 3 ods. 1 zákona o advokácii, komora zapíše do zoznamu advokátov na písomnú žiadosť do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia toho, kto

a/ je plne spôsobilý na právne úkony,

b/ získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak žiadateľ získal vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získal vzdelanie v študijnom odbore právo,

c/ získal najmenej päťročnú prax ako advokátsky koncipient s minimálnymi obsahovými nárokmi podľa § 62a; priebeh praxe sa preukazuje výkazom praxe,

d/ absolvoval vzdelávanie v rozsahu a za podmienok určených stavovským predpisom komory,

e/ zložil advokátsku skúšku,
f/ je bezúhonný a spoľahlivý,
g/ nemá právoplatne uložené disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu advokátov alebo disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu koncipientov (§ 56 ods. 2 písm. e/),
h/ nemá uložené disciplinárne opatrenie vyčiarknutie zo zoznamu komerčných právnikov, disciplinárne opatrenie zbavenie notárskeho úradu, disciplinárne opatrenie zbavenie výkonu exekútorského úradu, disciplinárne opatrenie zbavenie výkonu funkcie prokurátora alebo disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu podľa osobitných predpisov,
i/ nie je v čase zápisu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu okrem pedagogickej, publikačnej, literárnej, vedeckej, umeleckej alebo športovej činnosti, činnosti člena poradného orgánu vlády Slovenskej republiky alebo činnosti, ktorá nie je v rozpore s povahou a etickými princípmi advokátskeho povolania; o rozpore pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu s povahou a etickými princípmi advokátskeho povolania rozhoduje komora,
j/ splnil povinnosti podľa § 12 ods. 3 a § 28 ods.1,
k/ zložil sľub podľa odseku 6.

4.19 Podľa § 6 ods. 2 zákona o advokácii, komora započíta do praxe advokátskeho koncipienta prax sudcu, asistenta sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, justičného čakatľa, prokurátora, právneho čakatľa prokuratúry a notársku prax.

4.20 Podľa § 77 ods. 1 zákona o advokácii, advokát zapísaný do zoznamu advokátov vedeného podľa doterajších predpisov a komerčný právnik zapísaný do zoznamu komerčných právnikov vedeného podľa doterajších predpisov je advokátom podľa tohto zákona. Komora ich zapíše do zoznamu advokátov bez žiadosti. Ich oprávnenie na poskytovanie právnych služieb do okamihu zápisu do zoznamu advokátov nie je týmto zákonom dotknuté. Ich doterajšia činnosť sa na účely osobitných predpisov považuje za činnosť advokáta.

4.21 Podľa § 77 ods. 3 zákona o advokácii, advokátska skúška zložená podľa doterajších predpisov a odborná skúška komerčného právnika zložená podľa doterajších predpisov sa považuje za advokátsku skúšku podľa tohto zákona.

4.22 Podľa § 77 ods. 4 zákona o advokácii, prax advokátskeho koncipienta vykonávaná podľa doterajších predpisov a prax právneho čakatľa komerčného právnika vykonávaná podľa doterajších predpisov sa považuje za právnu prax advokátskeho koncipienta podľa tohto zákona.

4.23 Kasačný súd má z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného preukázané, že žalovanému bol dňa 14.04.2016 doručený návrh žalobkyne na zápis do zoznamu advokátov vedeného SAK. Z obsahu príloh pripojených k návrhu kasačný súd zistil, že žalobkyňa po skončení po skončení vysokoškolského štúdia (Diplom o ukončení štúdia štátnou záverečnou skúškou na Právnickej fakulte UK v odbore právo zo 06.06.1980, osvedčená fotokópia Diplomu o priznaní titulu „doktor práv (JUDr.)“ vydaného Univerzitou Komenského v Bratislave z 28.10.1981 č. 2170/1982) vykonávala právnu prax v rokoch 1980 - 1990 ako podnikový právnik na zlúčenom Poľnohospodárskom družstve v Sokolciach, v rokoch 1990 - 1997 ako podnikový právnik v štátnom podniku Mäsový priemysel š. p. Dunajská Streda, ktorý sa následne pretransformoval na akciovú spoločnosť DUMAS, a.s., v rokoch 1997 - 2001 ako právnik v Slovenskej sporiteľni, a.s., Dunajská Streda, od roku 2001 na Ministerstve financií SR, od roku 2003 doposiaľ na pracovnej pozícii vedúca právneho oddelenia.

4.24 Dňa 30.10.1992 žalobkyňa vykonala odbornú skúšku komerčného právnika podľa § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 zákona o komerčných právnikoch (Osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky č. 325/1992 zo dňa 30.10.1992). Žalobkyňa požiadala o vykonanie odbornej skúšky komerčného právnika na základe vykonávania päťročnej právnickej praxe, nie vykonávania praxe právneho čakatľa u komerčného právnika. V danej veci je taktiež nesporné, že žalobkyňa nebola zapísaná v zozname komerčných právnikov.

4.25 Predmetom súdneho preskúmavacieho konania bolo preveriť zákonnosť žalobkyňou namietaného postupu a rozhodnutia žalovaného, keď žalobkyňa nezapísal do zoznamu advokátov z dôvodu nesplnenia zákonom stanovenej podmienky absolvovania povinnej päťročnej praxe advokátskeho koncipienta, resp. praxe právneho čakatel'a komerčného právnika, napriek vykonanej skúške (v danom prípade odbornej skúške komerčného právnika).

4.26 Kasačný súd sa stotožnil s postupom krajského súdu, ktorý považoval za potrebné právne posúdiť, či prax vykonaná podľa zákona o komerčných právnikoch a ktorá bola podmienkou na zápis komerčného právnika do zoznamu vedeného komorou komerčných právnikov, je praxou, ktorú možno uznať ako prax podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, ktorá je v zmysle zákona nevyhnutná na zápis advokáta do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou.

4.27 V predmetnej veci je nesporné, že navrhovateľka vykonávala právnu prax, ktorá podľa zákona o advokácii nie je praxou advokátskeho koncipienta, praxou sudcu, asistenta sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, justičného čakatel'a, prokurátora, právneho čakatel'a prokuratúry a notárskou praxou podľa § 6 ods. 2 zákona o advokácii, ktorá sa zo zákona započítava do praxe advokátskeho koncipienta. Žalobkyňa preukazuje splnenie zákonnej podmienky trvania päťročnej praxe výkonom praxe v pracovnom pomere podnikového právnika a následne praxou vedúcej právneho oddelenia ústredného orgánu štátnej správy. Uvedený druh a dĺžka praxe podľa účinného znenia zákona o advokácii nepostačuje na splnenie podmienky výkonu praxe.

4.28 Avšak ani podľa § 6 písm. b/ zákona o komerčných právnikoch sa nemohla žalobkyňa domáhať zápisu do zoznamu komerčných právnikov, keďže za účinnosti zákona o komerčných právnikoch bola v pracovnom pomere.

4.29 Kasačný súd v danom prípade dospel k záveru, že právna prax žalobkyne, ktorá bola hmotno-právnym predpokladom na to, aby mohla podľa zákona o komerčných právnikoch vykonať odbornú skúšku komerčného právnika a byť zapísaná do zoznamu komerčných právnikov, čo ako zamestnanec v pracovnom pomere nemohla využiť, nemožno už ani v zmysle zákona o advokácii započítať do povinnej praxe advokátskeho koncipienta podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, z dôvodu absencie zákonnej úpravy v prechodných ustanoveniach zákona o advokácii. I keď zákon o advokácii považuje v zmysle § 77 ods. 3 vykonanú skúšku komerčného za advokátsku skúšku podľa zákona o advokácii, v ustanovení § 77 ods. 4 započítava za právnu prax advokátskeho koncipienta podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii iba prax advokátskeho koncipienta a prax právneho čakatel'a komerčného právnika vykonávanú podľa doterajších predpisov. Keďže zákon o advokácii explicitne nerieši uznanie praxe potrebnej na zápis do zoznamu komerčných právnikov v prípade, ak touto praxou nie je prax právneho čakatel'a komerčného právnika vykonávaná podľa doterajších predpisov, nemožno prax žalobkyne považovať za relevantnú prax ani podľa zákona o advokácii č. 586/2003 Z. z.

4.30 Z ustanovenia § 77 ods. 1 veta prvá zákona o advokácii, podľa ktorého komerčný právnik zapísaný do zoznamu komerčných právnikov vedeného podľa doterajších predpisov je advokátom podľa tohto zákona, vyplýva, že u osôb zapísaných do zoznamu komerčných právnikov, zákon o advokácii uvedený právny stav prevzal, čo znamená, že akceptoval všetky podmienky, ktoré boli potrebné na tento zápis, t. j. aj podmienky stanovené pre právnu prax, avšak iba za predpokladu, že došlo k samotnému zápisu komerčného právnika do zoznamu pred nadobudnutím účinnosti zákona o advokácii. I keď zákon o advokácii umožňuje podľa § 77 ods. 3 uznanie skúšky komerčného právnika za advokátsku skúšku, nemožno podľa § 77 ods. 4 podľa názoru kasačného súdu dospieť k záveru, že ide aj o automatické uznanie právnej praxe žalobkyne, ak nebola právnym čakatel'om komerčného právnika a ani nebola zapísaná do zoznamu komerčných právnikov.

4.31 Kasačný súd sa, rovnako s krajským súdom, stotožnil s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyloveným v rozsudku sp. zn. 8Sžo/38/2013 zo dňa 20. marca 2014, predmetom súdneho prieskumu ktorého bolo rozhodnutie žalovaného (Slovenskej advokátskej komory) o nezapísaní

navrhovateľky do zoznamu advokátov, keď nebolo možné navrhovateľke započítať inú právnu prax do praxe advokátskeho koncipienta. Podľa názoru najvyššieho súdu: „Skutočnosť, že navrhovateľka splnila podmienky pre zápis do zoznamu komerčných právnikov, avšak formálne zapísaná nikdy nebola, neznamená, že bez ďalšieho splnila podmienky pre zápis do zoznamu advokátov. Navrhovateľka sa pred nadobudnutím účinnosti zákona o advokácii mohla zapísať do komory komerčných právnikov, toto oprávnenie však nevyužila, preto sa následne nemôže zápisu do zoznamu advokátov domáhať ako legálne nadobudnutého práva. Zákon o advokácii s účinkami pro futuro upravil podmienky zápisu do zoznamu advokátov v tom zmysle, že pre zápis do komory bude potrebná prax advokátskeho koncipienta (právneho čakatľa komerčného právnik), ktorú podmienku navrhovateľka nespĺňala ani pred nadobudnutím účinnosti zák. o advokácii. Navyše pokiaľ § 77 ods. 4 zákona o advokácii výslovne považuje za prax advokátskeho koncipienta len prax právneho čakatľa komerčného právnik, je potrebné uviesť, že navrhovateľka sa nedomáhala ústavne konformného výkladu tohto ustanovenia, ale dotvárania práva nad rámec jazykového znenia textu zákona a jeho účelu, keďže zákonodarca ponechal v kompetencii odporkyne, či bude uznávať aj právnickú prax podľa § 5 písm. c/ zrušeného zák. č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch. Vychádzajúc z princípu trojdelenia moci, súdom v zásade neprináleží dotvárať text právneho predpisu v záujme odstraňovania tvrdosti zákona v konkrétnych prípadoch, čo nepochybne môže byť zo strany navrhovateľky vnímané ako individuálna nespravodlivosť“.

4.32 V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje taktiež na právny záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prijatý v rozsudku sp. zn. 5Sžo/35/2012 zo dňa 29. októbra 2012, v zmysle ktorého: „Požiadavky § 3 ods. 1 zákona o advokácii, ako aj určenie rovnocennosti odborných skúšok, či započítanie odbornej praxe podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o advokácii, predstavujú súbor kvalifikačných požiadaviek pre výkon povolania. Vzhľadom na postavenie a rolu advokáta v právnom systéme Slovenskej republiky, t.j. ako profesie, ktorej úlohou je pomáhať uplatňovať ústavné právo fyzických osôb na obhajobu a chrániť ostatné práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, so zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi (§ 1 ods. 1 ZoA), sa prísne požiadavky nielen na odbornosť zisťovanú skúškou v zmysle zákona, ale aj požiadavka špecifickej praxe, javí ako logická, a nemožno ju preto považovať za diskriminačnú. S výnimkou splnenia požiadaviek § 3 ods. 1 zákona o advokácii totiž pre výkon advokácie nie sú dané ďalšie podmienky, napríklad vo forme výberového konania na miesto, v ktorom by sa preverili schopnosti uchádzača vykonávať práve túto profesiu v odbore právo. Požiadavky § 3 ods. 1 zákona o advokácii predstavujú samostatné podmienky, pričom až ich kumulatívne splnenie žiadateľom o zápis do zoznamu advokátov vedeného komorou zaväzuje komoru žiadosti žiadateľa vyhovieť“.

4.33 Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení dôvodov, vznesených v kasačnej sťažnosti žalobkyne vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Kasačný súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

4.34 Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

4.35 Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutočnosti, ktorými žalobkyňa v kasačnej sťažnosti spochybňovala predmetné rozhodnutie krajského súdu boli totožné s námietkami, ktoré namietala i v žalobe a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť žalobkyne neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a zvrátiť výsledok súdneho prieskumu zákonnosti.

4.36 Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

5.

5.1 O trovách konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že kasačnej sťažovateľke nepriznal náhradu trov konania z dôvodu neúspechu v konaní. Žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona vyplýva len v prípade, ak ich náhradu možno spravodlivo požadovať, čo podľa kasačného súdu v danej veci nebolo splnené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.